

Dostępny park przyrodniczy

PFRON wykonał projekt o nazwie **Obszar chroniony, obszar dostępny**. PFRON to skrót nazwy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

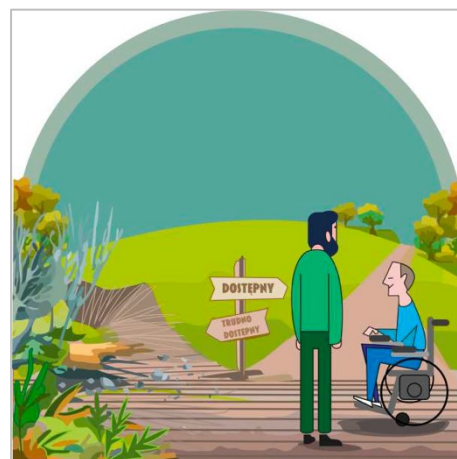

PFRON przygotował dokument o tym jak dostosować miejsca turystyczne dla osób ze szczególnymi potrzebami. Ten dokument nazywa się **Model dostępnego parku przyrodniczego**.

Często osoby ze szczególnymi potrzebami w codziennym życiu potrzebują wsparcia:

- drugiej osoby
- psa asystenta lub psa przewodnika
- specjalnego sprzętu. Na przykład kul, wózka, aparatu słuchowego, komputera.

Osobą ze szczególnymi potrzebami może być:

- osoba na wózku
- osoba ze złamaną nogą
- osoba niskiego wzrostu
- osoba niewidoma i słabowidząca
- osoba głucha i słabosłysząca
- osoba z niepełnosprawnością intelektualną
- osoba starsza
- osoba otyła
- kobieta w ciąży.

W Modelu dostępnego parku przyrodniczego są informacje:

- jak chronić przyrodę
- jak dostosować park dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Z Modelu mogą korzystać parki przyrodnicze narodowe i krajobrazowe.

W **parku narodowym** jest wiele zasad.

Na przykład można chodzić tylko po wyznaczonych ścieżkach. Nie można:

- śmiecić
- zrywać roślin
- podnosić złamanych gałęzi lub drzew.

W **parkach krajobrazowych** jest mniej zasad.

Osoby mogą:

- chodzić różnymi ścieżkami
- kąpać się w jeziorze w parku
- mieszkać w parku krajobrazowym.

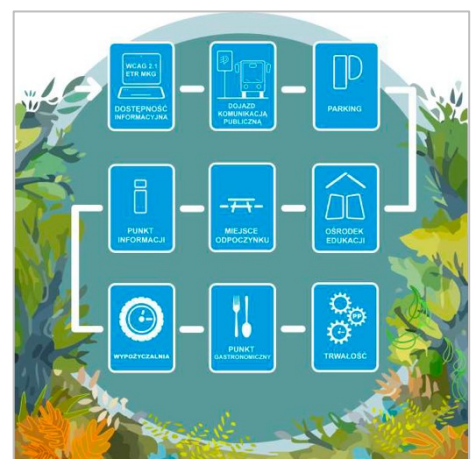
Model dostępnego parku przyrodniczego ma 4 części.

W każdej części są informacje ważne dla turystów ze szczególnymi potrzebami.

Zanim osoba ze szczególnymi potrzebami przyjedzie do parku, często sprawdza stronę internetową parku. Szuka informacji:

- jak dojechać do parku
- co tam może zobaczyć
- czy park jest dostosowany dla osób z niepełnosprawnościami.

Co jest ważne dla osób ze szczególnymi potrzebami

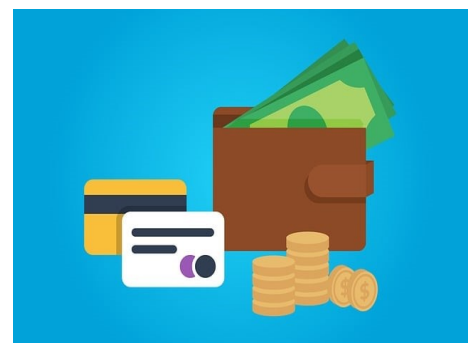
Informacje na stronie internetowej

Na stronie internetowej parku powinny być informacje:

- gdzie dokładnie jest park
- w jakich godzinach można wejść do parku
- w jakich godzinach jest czynne muzeum przy parku

- ile kosztują bilety wstępu
- czy są zniżki dla dzieci, seniorów, osób z niepełnosprawnościami

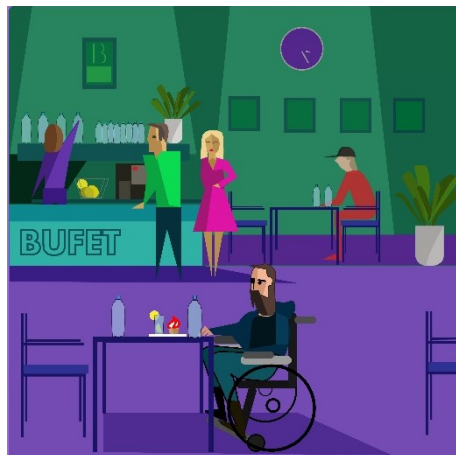

- czy przed wejściem jest parking
- czy do parku można dojechać autobusem dostosowanym dla osób z niepełnosprawnością
- czy na terenie parku jest dostosowana toaleta.

Na stronie internetowej parku powinny być też informacje:

- czy blisko wejścia do parku są miejsca gdzie można zjeść. Na przykład bar lub restauracja.

- czy są ciche godziny. W czasie cichych godzin w budynkach nie gra muzyka. Światło jest przygaszone.

- numer telefonu lub adres mejlowy koordynatora dostępności. **Koordynator dostępności** zajmuje się dostępnością parku dla osób ze szczególnymi potrzebami. Pomaga im skorzystać z parku.
- o wycieczkach z przewodnikiem lub innych zajęciach.

Na prośbę osób z niepełnosprawnościami pracownicy powinni przygotować informacje o parku:

- większą czcionką
- w alfabecie Brajla dla osób niewidomych
- w tekście łatwym do czytania i zrozumienia.

Mogą też przeczytać i nagrać wszystkie informacje.

Podróż i przyjazd do parku przyrodniczego

Pracownicy parku powinni sprawdzić:

- które firmy w okolicy przewożą ludzi autobusami lub busami
- czy autobusy lub busy są dostosowane dla osób ze szczególnymi potrzebami
- czy blisko jest stacja kolejowa.

Park przyrodniczy powinien współpracować:

- z urzędem miasta lub gminy
- z firmami przewożącymi ludzi.

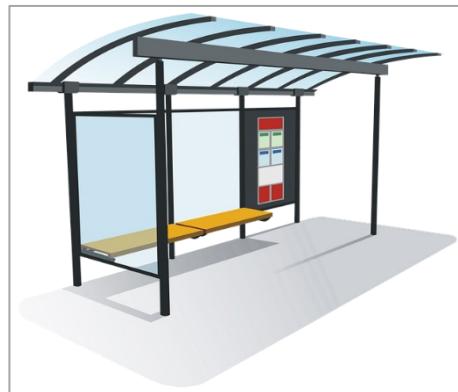

Dzięki tej współpracy można:

- ustalić które autobusy są najlepiej dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami
- zaplanować nową trasę w okolicach parku
- ustalić rozkład jazdy w okolice parku

- umieścić informację o nowej trasie i rozkładzie jazdy na stronie internetowej parku
- dostosować przystanki autobusowe do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Park powinien też zaprosić do współpracy organizacje pozarządowe z okolicy.

Organizacja pozarządowa to stowarzyszenie lub fundacja. Organizacje wspierają osoby starsze lub osoby z niepełnosprawnościami. Zajmują się ochroną przyrody, sportem i kulturą.

Osoby z niepełnosprawnościami mogą do parku przyjechać samochodem.

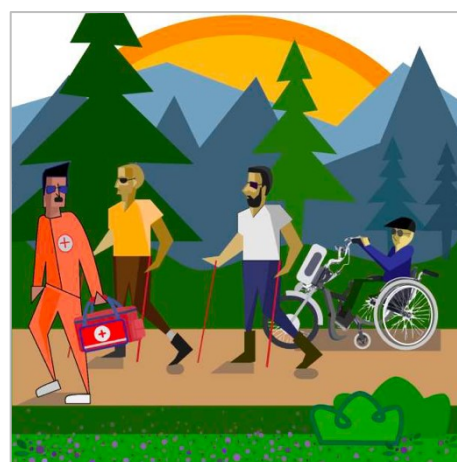
Pracownicy parku powinni zadbać o parking dostępny dla osób z niepełnosprawnościami. Na przykład miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością powinny być blisko wejścia do parku.

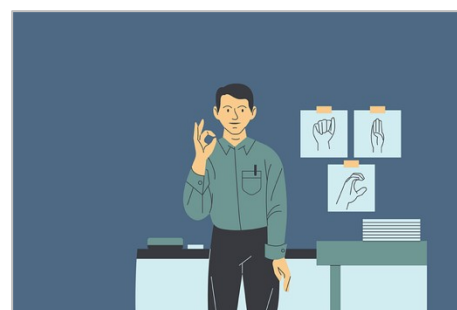
Pracownicy parku powinni w odpowiednich miejscach postawić parkomaty.
Tak żeby osoby mogły zabrać bilet parkingowy bez wysiadania z samochodu.

Pracownicy parku powinni wziąć udział w szkoleniu jak wspierać osoby z różnymi niepełnosprawnościami.
W parku powinny pracować osoby które mogłyby wspierać osoby z niepełnosprawnością w czasie wizyty w parku.

Taka informacja powinna być na stronie internetowej. W parku powinna pracować osoba, która zna polski język migowy.
Dzięki temu mogłaby rozmawiać z osobami głuchymi.

Parki powinny umożliwić:

- bezpłatny wstęp do parku asystentom i opiekunom osób z niepełnosprawnościami
- wejście do parku z psem przewodnikiem.
Pies przewodnik pomaga osobie niewidomej poruszać się w różnych miejscach.

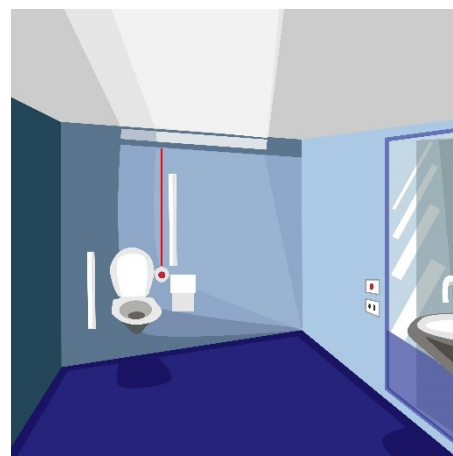
Udany pobyt w parku osób ze szczególnymi potrzebami

Odpowiednie dostosowanie parku jest ważne dla osób z niepełnosprawnościami. Dzięki temu czują się tak jak inni turyści. Są mile widzianymi gośćmi.

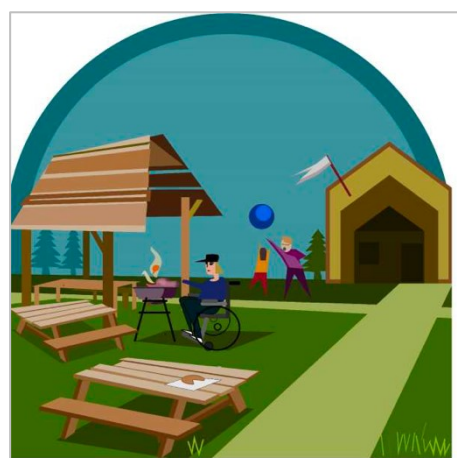

W parkach dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami są:

- dobrze oznakowane szlaki turystyczne
- równe chodniki i ścieżki.
To jest ważne dla osób na wózku.
- dostępne toalety i place zabaw
- organizowane wydarzenia dla wszystkich.
Mogą w nich brać udział też osoby z niepełnosprawnościami.

Parki powinny współpracować z wolontariuszami. Wolontariusze mogą wspierać osoby ze szczególnymi potrzebami. Wolontariusze pracują za darmo.

Informacja od turystów o dostępności parku

Pracownicy parku powinni zachęcać turystów ze szczególnymi potrzebami żeby pisali:

- czego potrzebują żeby dobrze czuć się w parku
- czego brakuje w parku
- jak jeszcze lepiej dostosować park.

Swoją opinię turyści ze szczególnymi potrzebami powinni wysłać mejlem do koordynatora do spraw dostępności parku.

